

ПАСХАЛНО СЛОВО

Вече не се боя, Владико Христе, от връщането в земята. Защото, поради голямото си добросърдечие, чрез възкресението Си Ти въздигна мене, забравения към висотата на нетлението.

(Октоих, глас шести, неделя, възкресен канон на утренията, песен пета, втори тропар)

Възлюбени във възкръсналия наш Спасител братя и сестри,
чеда на Светата Православна Църква!

Кой от нас би могъл да каже, че не се бои от смъртта? Всички човеци виждат, че като биологичен факт, като умирање и разпадане на тялото тя е неизбежна. Да бъдем искрени, ние се боим от смъртта. Да, ние изповядваме Христовата вяра, вярваме в Христовото възкресение, изричаме думите от Символа на вярата „чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век. Вярваме, но вярата ни е слаба, вяла и ние съзнаваме и признаваме това. И като че ли спираме дотук. Случвало ли се е от сърцата ни да избликва жажда за вяра, намерила неповторим израз в евангелските думи „вярвам, Господи! помогни на неверието ми“ (Марк 9:24)? Не живеем ли по начин, който гаси жаждата за жива, дейна вяра в Спасителя, вяра, която може да изрече дълбоко, истинно: „Вече не се боя, Владико Христе, от връщането в земята“?

Ако нашите сърца по-често изплакват „вярвам Господи! помогни на неверието ми“, то те ще заченат надземната увереност: „Вече не се боя, Владико Христе, от връщането в земята“.

Не се боя, защото вярвам в Христовите слова, които за мен са истина, път и живот.

Не се боя, защото искам да вложа в сърцето си тия слова, които са разкрити в духовния опит на Църквата, засвидетелстван от христоподобни човеци.

Не се боя от връщането в земята, защото заедно със св. Максим Изповедник изповядвам, че Богочовекът Христос направи страданието оръжие за унищожаване на греха, а оттук и на смъртта като негово следствие. Ведно с това Той дари ново начало и повторно раждане на човешката природа. Спасителят принуди смъртта да стане родител на вечния живот. Как? „Който е приел Кръщение и пази силата му в живот според заповедите – пише св. Максим – вкухва смърт не като необходимо следствие от греха и поради греха, а за осъждане на греха. Така смъртта по тайнствен начин изпраща [такъв човек] в божествен и безкраен живот“.

Този живот ни е дарен чрез възкресението на Богочовека. Дар, който никога не може да бъде получен от един или друг източник на човешки опит – на скръбния човешки опит, притиснат между пределите на раждането и смъртта. Дар, с който ни дари Сам въплътеният Бог Син, Второто Лице на Троициния Бог, Богочовекът Христос, Умрелият, Възкръсналият, Възкресителят.

*

„Поради голямото си добросърдечие, чрез възкресението Си Ти въздигна мене, забравения към висотата на нетлението“. Нетлението е синоним на божествения безкраен живот, към който – според приведените думи на св. Максим – по тайнствен начин ни изпраща самият източник на тлението, победената от възкръсналия Христос смърт. Христос въздигна нас, забравените към висотата на нетлението. Забравени от кого? От тръгналия подир лъжливи богове човешки

род. От човешкия род самозабравил се и забравил единствения истинен Бог. От човешкия род, останал насаме със своите идоли, а погледнато по същество – потънал безотратно в себе си, гордеещ се със себе си и в същото време трагично отчужден от самия себе си.

„Ако житното зърно, паднало в земята, не умре, остава си само” – казва Спасителят (Иоан 12:24). Ако човекът не умре за своя егоцентризм, ако остане затворен в себе си като самотното пшеничено зърно, ако предпочете своята мнима самодостатъчност, самодоволството си, той избира не живота, а смъртта, защото всяко едно същество, всяко едно съществуване – от пшеничното зърно до човека – неизбежно умира, ако остане напълно затворено в самото себе си. И продължава Христос Бог: „Ако ли [пшеничното зърно] умре, принася много плод” (Иоан 12:24). Само ако се пожертва, зърното се оплодява и обезсмъртява. Само ако с меча на благодатта пререже корена на себелюбието, човекът може да достигне до логоса, тоест до смисъла на собственото си същество. Чрез вяра и доверие в единосъщната Троица, чрез отдаденост на Бога и ближните, чрез умъртвяващо егоизма себераздаване човекът разкрива този смисъл, като със свободния си избор „позволява“ на Христос да го въздигне към висотата на нетлението. Това е пътят, по който човекът усвоява Христовата победа над смъртта, принуждава смъртта да стане родилка на неговия вечен живот.

Благословен и преблагословен да бъде Победителят на смъртта, нашият Възкресител и Спасител, въплътеният Син Божий, Богочовекът Христос, на Когото заедно с Неговия безначален Отец и с Пресветия, Благ и Животворящ Дух подобава слава, чест и поклонение сега и всякога, и във вечни векове! Амин!

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ! ВОИСТИННУ ВОСКРЕСЕ!

†Триадицкият митрополит Фотий,

Предстоятел на Българската Православна Старостилна Църква

Пасха Господня, 2018 г.